

**PRZEDSIĘBIORSTWO PROJEKTOWANIA I USŁUG
BUDOWLANO - ARCHTEKTONICZNYCH**

94 – 122 Łódź, ul. Zapaśnicza 55 tel. /42/ 688 61 86 p.a.b@wp.pl

nazwa i adres obiektu:

BUDYNEK PRZYCHODNI POŁOŻONY NA TERENIE NIERUCHOMOŚCI PRZY ULICY PRÓCHNIKA 11
W ŁODZI.
NR EWIDENCYJNY DZIAŁKI 143/1 (OBRĘB S-1)

nazw i adres inwestora:

**CENTRUM MEDYCZNE
IM. DR. L. RYDYGIERA**
90-217 ŁÓDŹ, ULICA STERLINGA 13

tytuł opracowania:

PROJEKT ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY
REMONTU, RESTAURACJI I ODTWORZENIA KOLORYSTYKI ELEWACJI FRONTOWEJ
BUDYNKU PRZYCHODNI CENTRUM MEDYCZNEGO IM. DR. L. RYDYGIERA
POŁOŻONEGO NA TERENIE NIERUCHOMOŚCI PRZY ULICY PRÓCHNIKA 11 W ŁODZI
(DZIAŁKA NR 143/2, OBRĘB S-1, JEDNOSTKA EWIDENCYJNA ŁÓDŹ-ŚRÓDMIEŚCIE).
KATEGORIA BUDYNKU XI.

OŚWIADCZENIE: Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz. U. 2016 poz. 290), składam niniejsze oświadczenie, jako projektant niniejszego projektu budowlanego o sporządzeniu projektu budowlanego, w sposób zgodny z wymaganiami ustawy, ustaleniami określonymi w decyzjach administracyjnych dotyczących zamierzenia budowlanego, obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.
Do przedmiotowego projektu budowlanego została, zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 1b, sporządzona informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia ze względu na specyfikę projektowanego obiektu budowlanego, uwzględniana w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zgodnie z art. 21a ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz. U. 2016 poz. 290) spełniająca wymagania rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 roku (Dz. U. z 2003 roku Nr 120, poz. 1126) w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Rodzaj opracowania:

Funkcja:

Imię i nazwisko:

Nr uprawnień

Podpis

Projekt
budowlany.

Projektant

mgr inż. Grzegorz Wywiął

mgr inż. GRZEGORZ WYWIĄŁ
Projektant i kierownik budowy
w specjalności konstrukcyjno-budowlanej
239/99/WZ/90/WL (53 ust. 1 pkt 1 i 13 ust. 1 pkt 2)
ŁÓDŹ/BO/399/03/WL (53 ust. 1 pkt 1 i 13 ust. 1 pkt 2)
94-122 Łódź, ul. Zapaśnicza 55
tel. 688 61 86, 42 601 35 765

Zawartość opracowania:

Opis techniczny:

Informacja dotycząca
bezpieczeństwa i ochrony
zdrowia w trakcie
wykonywania robót
budowlanych - BIOZ

Rysunki:

	Nr strony.
1. Dane ogólne.	2.
2. Podstawa opracowania.	2.
3. Przedmiot, cel i zakres opracowania.	2.
4. Lokalizacja obiektu.	2.
5. Opis stanu istniejącego.	3.
6. Renowacja elewacji frontowej (prace konserwatorskie).	6.
6.1. Zakres i rodzaj prac konserwatorskich.	6.
6.2. Program prac konserwatorskich.	6.
7. Wzmocnienie spękanych fragmentów ścian.	9.
8. Kolejność wykonania robót.	9.
9. Ogólne zasady bezpieczeństwa ludzi i mienia - przepisy bhp	10.
10. Uwagi.	10.
1. Zalecenia ogólne.	12.
2. Istniejące zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.	12.
3. Zagrożenia przewidywane w czasie wykonywania robót.	12.
4. Wydzielenie i oznakowanie terenu budowy.	13.
5. Instruktaż pracowników.	13.
6. Materiały niebezpieczne na terenie budowy.	13.
7. Zabezpieczenie zagrożeń.	13.
Lokalizacja budynku - mapa do celów lokalizacyjnych.	14.
Rys. 2. Rzut ściany frontowej.	15.
Rys. 3. Przekroje przez ścianę frontową.	16.
Rys. 4. Elewacja frontowa - ubytki i spękania.	17.
Rys. 5. Elewacja frontowa - kolorystyka (oznaczenie kolorów).	18.
Rys. 6. Detale: D1, D2.	19.
Rys. 7. Detal D3.	20.
Rys. 8. Detal D4.	21.
Rys. 9. Elewacja frontowa - kolorystyka.	22.

kwiecień 2018 r.

PROJEKT ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY
REMONTU, RESTAURACJI I ODTWORZENIA KOLORYSTYKI ELEWACJI FRONTOWEJ
BUDYNKU PRZYCHODNI CENTRUM MEDYCZNEGO IM. DR. L. RYDYGIERA POŁOŻONEGO NA
TERENIE NIERUCHOMOŚCI PRZY ULICY PRÓCHNIKA 11 W ŁODZI
(DZIAŁKA NR 143/2, OBRĘB S-1, JEDNOSTKA EWIDENCYJNA ŁÓDŹ-ŚRÓDMIEŚCIE).

1. Dane ogólne.

- a) Inwestor: Centrum Medyczne im. dr. L. Rydygiera w Łodzi
90 - 217 Łódź, ulica Sterlinga 13.
- b) Obiekt: Budynek frontowy - elewacja południowa (frontowa).
- c) Adres: 90-408 Łódź, ulica Próchnika 11.

2. Podstawa opracowania.

- a) Umowa zawarta pomiędzy Centrum Medycznym im. dr. L. Rydygiera w Łodzi a „PAB” Przedsię -
biorstwem Projektowania i Usług Budowlano-Architektonicznych.
- b) Inwentaryzacja do celów projektowych.
- c) Wytyczne konserwatorskie Miejskiego Konserwatora Zabytków w Łodzi z dnia 16 czerwca 2014 r.
dla inwestycji polegającej na remoncie oraz termomodernizacji budynku przychodni przy ulicy
Próchnika 11 w Łodzi.
- d) Stanowisko Miejskiego Konserwatora Zabytków w Łodzi z dnia 13 września 2017 r. w sprawie
remontu elewacji frontowej kamienicy przy ulicy Próchnika 11 w Łodzi.
- e) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków
technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

3. Przedmiot, cel i zakres opracowania.

Przedmiotem opracowania jest elewacja południowa, frontowa, budynku przychodni położonego na
terenie nieruchomości przy ulicy Próchnika 11 w Łodzi.
Celem opracowania jest stworzenie podstawy merytoryczno-prawnej do wykonania remontu i restau -
racji wraz z kolorystyką elewacji.
Zakres opracowania obejmuje podstawowe roboty budowlane i konserwatorskie - konstrukcyjne,
restauratorskie i wykończeniowe.

4. Lokalizacja obiektu.

Budynek, którego elewacja frontowa są przedmiotem opracowania, znajduje się na terenie nierucho -
mości przy ulicy Próchnika 11 w Łodzi obejmującej swym obszarem działkę nr 143/2 w obrębi S-1
(jednostka ewidencyjna Łódź-Śródmieście).
Budynek w kształcie litery „L”, tworzą go część frontowa i skrzydło prawej oficyny. Część frontowa
budynku usytuowana jest wzdłuż południowej granicy działki, wzdłuż ulicy Próchnika, jest
elementem południowej pierzei ulicy. Nieruchomość dostępna jest wjazdem z ulicy Zachodniej.

5. Opis stanu istniejącego.

Budynek frontowy jest obiektem czterokondygnacyjnym w zwartej zabudowie śródmiejskiej; do ściany szczytowej wschodniej przylega budynek położony na terenie posesji nr 9 przy ulicy Próchnika.

Budynek frontowy, w swej obecnej postaci, jest fragmentem, pozostałym po rozbiórce znacznie większej zabudowy północno-wschodniego narożnika skrzyżowania ulic Zachodniej i Próchnika.

Elewacja frontowa (południowa) charakteryzuje się bogatą, płaską, geometryczną ornamentyką w poziomie I, II i III piętra, wyraźnie zaznaczoną również geometryczną attyką, oraz wyraźnym, mocnym boniowaniem w poziomie parteru. Symetria elewacji, wyznaczona pionowymi podwójnymi pasami okien zwieńczonymi po bokach prostokątną attyką a w środku attyką w postaci trójkątów, zaburzona jest pojedynczym, skrajnym pasem okien, usytuowanym w pionie wejścia do budynku przy zachodniej ścianie szczytowej. Środkowe pasy okien oddzielone są pionowymi pilastrami biegnącymi na całej wysokości budynku, zwieńczonymi w poziomie attyki płaskorzeźbami.

Uszkodzenia elewacji powstały w trakcie użytkowania budynku; w trakcie eksploatacji nie wykonywano napraw i remontu uszkodzonych elementów dekoracyjnych. Uszkodzenia powstały w warstwie wykończeniowej i w warstwie konstrukcyjnej (nadproża okienne).

Uszkodzenia w warstwy wykończeniowej to ubytki tynku zewnętrznego (okładziny i rysunku dekoracyjnego), odsłaniające cegły muru zewnętrznego. Tynk na całej powierzchni elewacji jest słabej jakości, zwietrzały, z licznymi mikropęknięciami; należy się liczyć z jego wymianą na znacznej powierzchni ściany w poziomie I, II i III piętra oraz attyki.

Odsłonięte cegły uszkodzone powierzchniowo do głębokości 10 mm, zaprawa w spoinach skorodowana.

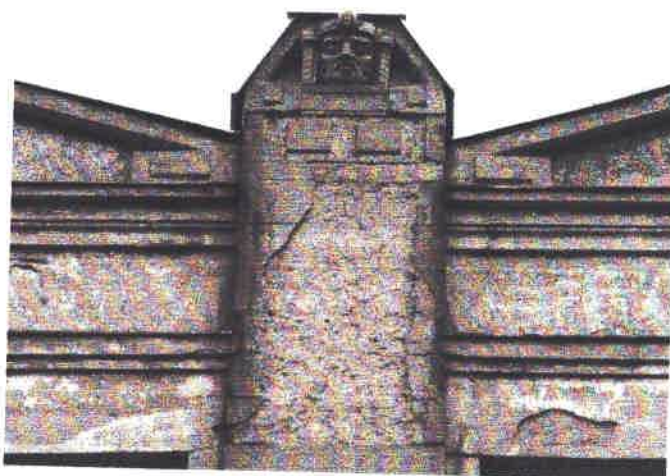
Powłoka malarska złuszczone na całej powierzchni elewacji.

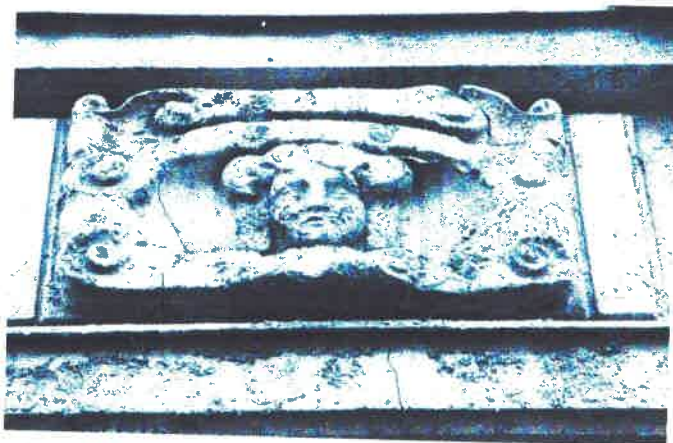
Elementy dekoracyjne - geometryczna ornamentyka - pasów podokiennych zachowała się w dość dobrym stanie technicznym. Powstały jedynie niewielkie uszkodzenia i zniszczenia, które łatwo będzie naprawić lub odtworzyć na podstawie zachowanych elementów. Element będzie służył również jako forma do wykonania nowych, projektowanych detali.

Boniowanie pionowych pasów międzyokiennych uszkodzone na niewielkich fragmentach. Uszkodzenia są łatwe do naprawy.

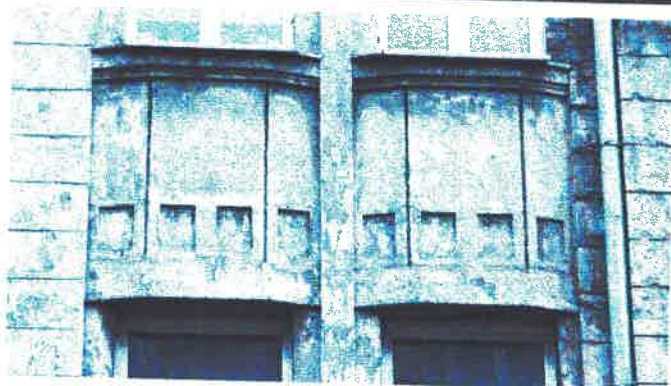
Płaskorzeźby wieńczące pionowe pilastry oddzielające środkowe pasy okien z dość wyraźnym rysunkiem twarzy. Zniszczeniu uległ tynk na powierzchni pilastrów: zatarta ornamentyka i boniowanie.

Również na powierzchni elementów attyki powstały uszkodzenia tynku i ornamentów.

Płaskorzeźby na powierzchni pasa podokien - nego I piętra pokryte wieloma warstwami wtórnego wymalowania. Rysunek twarzy zatarty, pokryty warstwami łuszczącej się farby. Elementy wymagają precyzyjnego oczyszczenia, z wydobyciem wszystkich szczegółów detalu, ze względu na:

- przywrócenie pierwotnego kształtu,
- przygotowanie formy służącej do odtworzenia dodatkowych pięciu elementów.

Elementami, którym będą służyły jako formy do odtworzenia brakujących elementów, są elementy ornamentyki podokienników w poziomie II i III piętra. Elementom tym należy bardzo dokładnie, precyzyjnie przywrócić pierwotny kształt i na tej podstawie wykonać dodatkowe, projektowane elementy.

Elementy podokienne w poziomie II i III piętra w przekroju poziomym mają kształt trapezu.

Dominującym elementem parteru jest bonio -
wanie powierzchni pilastrów oddzielających
pionowe, podwójne pasy okien. Bonie wyłożo -
ne są kamieniem, który nadaje im mocny,
dominujący charakter. W trakcie eksploatacji
budynku powierzchnie bonii pokryto powłoką
malarską (wiele warstw), przez co wypukła
faktura bonii straciła swój pierwotny charakter.
Powłoka malarska uległa złuszczeniu i
odspojeniu.

Powierzchnię bonii należy dokładnie oczyścić
usuając zabrudzenia, powłoki tynkarskie i
wszystkie warstwy farb. Następnie uzupełnić
kamienną (rustykalną) fakturę bonii.

Podobną fakturę mają bonie na powierzchni
podokienników w poziomie I piętra. Należy
również dokładnie oczyścić usuwając zabru -
dzenia, powłoki tynkarskie i wszystkie warstwy
farb. Następnie uzupełnić kamienną (rustykał -
ną) fakturę bonii.

Element boniowania należy odtworzyć na
powierzchni podokiennika, nad wejściem do
budynku.

Płaskie powierzchnie elewacji pokryte są siatką włosowatych spękań. Należy dokładnie sprawdzić
głębokość tych zarysowań. W przypadku spękań sięgających warstwy konstrukcyjnej zarysowane
fragmenty wzmocnić poprzez „zszycie” stalowymi prętami. W przypadku zarysowań jedynie w
warstwie tynku wykonać jego naprawę; uzupełnić brakujące fragmenty tynku.

Na elementach ozdobnych i na powierzchniach płaskich widoczne są złuszczenia starej powłoki
malarskiej. Całą powierzchnię elewacji należy dokładnie oczyścić jedną z niżej opisanych metod
suchych.

Uszkodzenia w warstwie wykończeniowej
odsłoniły elementy konstrukcyjne nadproży
okiennych - dwuteowe belki stalowe.

W poziomie III piętra belka nadprożowa
skorodowana na całej długości (dwa okna).

Wszystkie skorodowane belki należy
wymienić na nowe, z dwuteowników INP 140.
Po wymianie belek nadprożowych odtworzyć
elementy dekoracyjne elewacji.

6. Renowacja elewacji frontowej (prace konserwatorskie).

Projektuje się remont elewacji frontowej polegający na odtworzeniu bez zmian wszystkich uszkodzonych i zniszczonych elementów ozdobnych - attyki, podokienników, pilastrów, gzymsów, boniowania, a także wykonanie nowych elementów: podokienników w poziomie II i III piętra, płaskorzeźb w poziomie podokienników parteru. Całkowicie zniszczone i nowe elementy zostaną wykonane:

- w oparciu o istniejące, niezniszczone elementy, z których zostaną zdjęte formy,
- elementy zostaną przygotowane w warunkach warsztatowych,
- gotowe elementy zostaną zamontowane na elewacji.

Zaleca się wykonanie wszystkich prac naprawczo-konserwatorskich w technologiach firmowych, stosowanych i sprawdzonych przy odnowie zabytków, wykonując remont elewacji w ramach jednego wybranego systemu.

Dokładna technologia z doбором odpowiedniego materiału powinna zostać ustalona w wyniku konsultacji przedstawiciela firmy, której technologia zostanie wybrana z projektantem, kierownikiem budowy i inspektorem nadzoru inwestorskiego.

6.1. Zakres i rodzaj prac konserwatorskich.

- a) Usunięcie odspojonych, luźnych, skorodowanych tynków oraz tynków cementowo - wapiennych.
- b) Oczyszczenie całej powierzchni elewacji z resztek brudu, produktów korozji chemicznej i mikrobiologicznej.
- c) Konserwacja odstłoniętych, pozbawionych tynku zewnętrznego fragmentów muru ceglanego.
- d) Wykonanie tynków renowacyjnych w obszarze cokołów.
- e) Restauracja tynków elewacyjnych.
- f) Restauracja wystroju architektonicznego elewacji - detalu i ornamentyki.
- g) Wykonanie przecierki całej powierzchni elewacji.
- h) Zagruntowanie elewacji.
- i) Pokrycie powierzchni elewacji farbami zgodnie z załączoną technologią i ustaloną kolorystyką.

6.2. Program prac konserwatorskich.

1. Prace wstępne.

Przed podjęciem prac konserwatorskich i budowlanych konieczne jest wykonanie dezynfekcji zakażonych partii muru. Należy stosować środki:

- posiadające akceptacje odpowiednich instytucji - CE i/lub PZH,
- bezpieczne dla zdrowia i nieszkodliwe dla środowiska,
- zawierające czwartorzędowe sole amonowe.

Za pomocą pędzla należy nanieść dwukrotnie wybrany środek biobójczy na całą powierzchnię ścian. Dezynfekcje należy powtórzyć po dwóch tygodniach.

W ogólnodostępnym miejscu należy umieścić informacje o dezynfekcji. Opakowanie po środku grzybobójczym należy zachować do ewentualnej kontroli.

2. Czyszczenie elewacji.

Czyszczenie elewacji należy wykonać metodą czyszczenia na sucho. Metodami suchymi zalecanymi do wykonania czyszczenia elewacji, szczególnie w poziomie parteru są:

- piaskowanie - oczyszczanie powierzchni ścierniwem podawanym w strumieniu powietrza pod ciśnieniem,
- gumowanie - metoda opracowana przez firmę Thomann-Henry polegająca na natryskiwaniu na elewację pod małym ciśnieniem - 0,88 do 2,94 bar. - bardzo drobnego pudru pochodzenia roślinnego lub mineralnego (średnica ziaren wynosi od 100 do 20 mikrometrów).

3. Skucie tynków.

Z powierzchni ściany należy usunąć skorodowany, luźny i odspojony oryginalny tynk oraz tynk cementowo-wapienny.

Przed przystąpieniem do prac rekonstrukcyjnych, należy wykonać konserwację ceglanego muru:

- a) usunąć stare spoiny na głębokość co najmniej 2 cm,
- b) usunąć zlasowane cegły, niespełniające wymogów technicznych,
- c) oczyścić powierzchnię muru przy użyciu przegrzanej pary wodnej pod zwiększonym ciśnieniem wspomaganej preparatami powierzchniowo czynnymi (nie używać urządzenia typu Karcher),
- d) wykonać naprawę i uzupełnienie muru przy użyciu cegieł o analogicznych parametrach technicznych; cegły obsadzać na zaprawie wapienno-cementowej,
- e) ubytki w spoinach uzupełniać stosując zaprawy na bazie wapna trasowego, wytrzymałością nie przewyższającą uzupełniany materiał, o odpowiedniej porowatości,
- f) inne ubytki uzupełniać stosując zaprawy o spoiwie mineralnym, wytrzymałością nie przewyższającą uzupełniany materiał.

4. Gruntowanie powierzchni.

Całą elewację zagruntować krzemianowym preparatem gruntująco-wzmacniającym.

5. Prace tynkarskie.

Prace wykonać przy zastosowaniu tynków o spoiwie wapiennym zakładając minimalną warstwę o grubości 3 mm.

- a) Niedopuszczalne jest użycie do zapraw szarego cementu, który niesie w sobie niebezpieczeństwo zasolenia i uszczelnienia powierzchni.
- b) Niewskazane jest używanie zapraw wykonywanych na placu budowy na bazie wapna, gdyż wapno dołowane o odpowiednich parametrach jest praktycznie niedostępne. Wszelkie odstępstwa od precyzyjnych technologii tworzą zagrożenia spękań, odspojen i wykwitów.

W miejscach ubytków nie zakwalifikowanych do użycia tynków renowacyjnych stosować tynk czysto wapienny. Jako warstwę wykończeniową na całej powierzchni elewacji stosować szpachle gładkie, dekoracyjne, mrozo i wodoodporne.

Przygotowaną zaprawę nakładać na podłoże równomierną warstwą o grubości od 1 do 5 mm. Dla uzyskania lepszego efektu nakładać zaprawę w trzech warstwach. Warstwę wykończeniową zaprawy wyrównać na mokro gąbką lub filcem, po około 1-2 godzin od jej nałożenia. Warstwę końcową detali architektonicznych: opasek okiennych, gzymsów, krokwów i nadproży okiennych przetrzeć dodatkowo i wygładzić papierem ściernym.

6. Naprawa spękań i rys; wzmocnienie nadproży (wymiana stalowych belek).

Stwierdzone podczas wykonywania prac szczeliny i rysy w warstwie muru poszerzyć, oczyścić z pyłu i resztek tynku przy pomocy odkurzacza i miękkich szczotek. Przed wypełnieniem masą elastyczną, powierzchnie rys zagruntować.

W przypadku spękań o rozwarości rysy większej od 3 mm, spękane fragmenty ściany wzmocnić w sposób opisany niżej (pkt. 6.).

Skorodowane, stalowe belki nadproży okiennych wymienić na nowe w trakcie prowadzenia prac remontowych przed wykonaniem tynków i naprawy lub otworzenia elementów dekoracyjnych i ornamentyki (w sposób opisany w pkt. 6.).

7. Tynki renowacyjne.

W poziomie parteru, w strefie zawilgoceń oraz w rejonie rur spustowych, obróbek blacharskich zastosować tynki renowacyjne. Przed przystąpieniem do zakładania tynków przygotować podłoże, tak aby było nośne, odtłuszczone i suche.

Zaprawy renowacyjne nakładać w następującej kolejności:

- warstwa szczepna w systemie renowacji zasolonych murów; zaprawę nakładać na podłoże na grubość ziarna za pomocą stalowej kielni a obrzutką pokryć 50% powierzchni podłoża, a następnie pozostawić do związania,

- warstwa renowacyjna, wyrównująca zaprawa tynkarska tworząca warstwę o dużej objętości porów; przy ręcznym sposobie zakładania należy nanieść zaprawę na ścianę i wyrównać łata tynkarską i po wstępnym związaniu nałożoną zaprawę zatrzeć pacą z gąbki lub filcu - nałożona na podłoże zaprawa może być poddana dalszej obróbce przyjmując jeden dzień wysychania na każdy milimetr grubości tynku,
- warstwa o wysokiej zdolności wchłaniania szkodliwych soli; przy ręcznym sposobie nakładania należy stalową kielnią nanieść zaprawę na ścianę i wyrównać łata tynkarską a po wstępnym związaniu zaprawę zatrzeć pacą z gąbki lub filcu,
- warstwa wierzchnia - szlachetna zaprawa tynkarska (ściśle wg instrukcji producenta).

8. Konserwacja detalu architektonicznego i sztukaterii.

- Restauracje elementów dekoracyjnych wykonać w technologii jak najbardziej zbliżonej do oryginału, zachowując maksymalną ilość substancji zabytkowej.
- Elementy oryginalne wykonane w masach o spoiwie wapiennym i wapienno-cementowym będą konserwowane wg następującego programu:
  - wstępne umycie i oczyszczenie z brudu i nalotów,
  - dezynfekcja metodą kilkakrotnych oprysków,
  - wstępne wzmocnienie preparatami krzemooorganicznymi; sezonować do momentu utracenia przez preparat pierwotnego efektu hydrofobowego,
  - elementy i detale wystroju sztukatorskiego oczyścić z kolejnych warstw zapraw i tynków uczytelniając formę i rysunek.
  - elementy spękanne i odspojone podkleić, wypełnić pustki, zastosować iniekcje rys, skonsolidować tynki wapnem zdyspergowanym.
- Wykonać odsolenie metoda migracji soli do rozszerzonego środowiska.
- Do rekonstrukcji formy zastosować zaprawę z wapna zdyspergowanego, szpachle dekoracyjną czysto wapienną do naprawy „rysunku architektonicznego” dekoracji, zamazanego przez wietrze - nie czy wcześniejsze „naprawy” szlamem cementowym.

Szpachle cienkowarstwowe nakładać warstwami do 1,5 cm grubości. Do wypełniania większych ubytków i rekonstrukcji używać masy modyfikowanej kruszywem w stosunku objętościowym 1:1. Masy te mogą być nakładane warstwami grub. do 10 mm. Całość zaimpregnować a następnie pokryć farbą wg dyspozycji kolorystycznych. Całkowicie zniszczone detale należy odtworzyć w formach zdjętych z oryginalnych elementów lub ich fragmentów.

9. Wykonanie nowych elementów.

Projektuje się uzupełnienie elewacji w miejscach pustych, pozbawionych elementów dekoracyjnych elementami istniejącymi w innych polach.

- W pasie podokiennym I piętra projektuje się wykonanie detalu nr 1 – tralki, imitujące balustradę istniejących wcześniej balkonów.
- W polach nad boniowaniem pilastrów - w lizeniach ryzalitu - w poziomie parteru należy wykonać detal nr 2, płaskorzeźby w formie głowy kobiecej z dekoracją roślinną. Detal należy wykonać w oparciu o zachowane elementy.
- Na powierzchni podokienników w poziomie II i III piętra, w dwóch skrajnych, podwójnych pionach okien, wykonać detale nr 3 i nr 4. Detal należy wykonać w oparciu o zachowane elementy w dwóch środkowych polach.

Nowe elementy dekoracyjne (detale nr 1, nr 2, nr 3 i nr 4) należy wykonać w formach zdjętych z oryginalnych elementów lub ich fragmentów.

10. Prace malarskie.

Malowanie wykonać farbami o spoiwie krzemianowo - potasowym ze stabilizatorami organicznymi przy zastosowaniu pigmentów tlenkowych odpornych na światło i alkalia na uprzednio zagruntowanym podłożu. Środek gruntujący nakładać od dołu do góry, w celu zmniejszenia nasiąkliwości i osiągnięcia pewnej hydrofobowości podłoża. Malować dwukrotnie farbami krzemianowymi przy pomocy pędzla lub wałka. Drugą warstwę nanosić dopiero po całkowitym wyschnięciu pierwszej warstwy. Nowo

wykonaną powłokę malarską chronić przed opadami atmosferycznymi, aż do całkowitego wyschnięcia - należy ściśle przestrzegać reżimu temperaturowego.

Projektuje się kolorystykę elewacji wg załączonych rysunków. Kolorystykę elewacji przyjęto na bazie palety kolorów NCS. Elewacje malowane farbami sylikatowymi, po wykonaniu naprawy i odtworzeniu wszystkich elementów.

Poszczególne kolory elewacji oznaczono na rysunku numerami katalogowymi:

- bonie w poziomie parteru	- kolor naturalny (zbliżony do NCS S 2000-N),
- powierzchnia ścian w poziomie parteru (tło)	- kolor o numerze NCS S 2000-N,
- powierzchnia powyżej parteru (tło)	- kolor o numerze NCS S 2000-N,
- elementy ozdobne, ornamentyka	- kolor o numerze NCS S 1000-N,
- cokół	- kolor o numerze NCS S 4000-N.

Ostateczne rozwiązania kolorystyczne należy przyjąć na etapie realizacji, po wykonaniu prób na elewacji budynku. Należy uzyskać akceptację projektanta i Miejskiego Konserwatora Zabytków.

11. Obróbki blacharskie.

Obróbki parapetów, gzymsów i ogniomurów z blachy stalowej tytanowo-cynkowej, grubości 0,6 mm, w kolorze naturalnym. Rynny i rury spustowe z blachy jw. o średnicy ϕ 10.

7. Wzmocnienie spękanych fragmentów ścian.

1. Projektuje się wzmocnienie nadproży okiennych od strony zewnętrznej pojedynczymi dwuteowymi -kami stalowymi INP 140, ułożonymi w bruzdzie wykutej od zewnątrz. Belki stalowe ze stali St3SX. Bruzdy o długości 3,20 m (szerokość otworów okiennych, oraz szerokość oparcia belek z dwóch stron otworu) i głębokości około 0,20 m (na głębokość około $\frac{1}{2}$ cegły z uwzględnieniem tynku zewnętrznego).

Stare, zniszczone belki nadprożowe usunąć; prace wykonać w taki sposób aby powstało jak najmniej zniszczeń oryginalnych elementów dekoracyjnych.

Stalowe belki wzmacniające oprzeć na murze na szerokości około 0,20 m; belki przed osadzeniem w wykutej bruzdzie owinać siatką Rabbitza. Po osadzeniu belki bruzdę wypełnić mocną zaprawą cementową.

2. Po wykonaniu wzmocnienia nadproży okiennych wszystkie spękane podokienniki należy wzmocnić stalowymi prętami ϕ 6 ze stali żebrowanej 34GS ułożonymi w spoinach lub w bruzdach wyciętych prostopadłe do kierunku istniejących rys - bruzdy o wysokości około 4 ÷ 5 cm i głębokości około 6 cm.

Pręty wcisnąć w bruzdy lub w spoiny na mocną zaprawę cementową (zaprawa w stosunku 1 : 3). Po włożeniu prętów i wypełnieniu bruzd zaprawą cementową naprawić uszkodzony tynk zewnętrzny.

8. Kolejność wykonywania robót.

Prace związane z remontem elewacji budynku należy wykonywać w następującej kolejności:

- a) prace przygotowawcze - skompletowanie materiałów,
- skompletowanie sprzętu i urządzeń,
- montaż rusztowań, daszków ochronnych, osłony z siatki na rusztowaniach; przygotowanie osłon okien,
- b) zdjęcie obróbek blacharskich gzymsów i parapetów, rynien i rur spustowych,
- c) sprawdzenie i przygotowanie powierzchni ścian - odkucie zniszczonego, złuszczonego tynku,
- d) oczyszczenie elementów ozdobnych i płaskich powierzchni elewacji,
- e) zdjęcie uszkodzonych elementów ozdobnych do odtworzenia w warunkach warsztatowych,
- f) wykonanie wzmocnień spękanych fragmentów ścian w warstwie konstrukcyjnej,
- g) wykonanie tynku zewnętrznego, z zaprawy wapienno-cementowej, zatartego na gładko,

- h) naprawa, odtworzenie zniszczonych i wykonanie nowych elementów ozdobnych elewacji; montaż elementów wykonanych w warunkach warsztatowych,
- i) gruntowanie podłoża,
- j) malowanie elewacji zgodnie z przyjętą kolorystyką,
- k) wykonanie nowych obróbek blacharskich gzymsów i parapetów, rynien i rur spustowych,
- l) demontaż rusztowań i uporządkowanie terenu wokół budynku.

9. Ogólne zasady bezpieczeństwa ludzi i mienia - przepisy bhp.

Prace związane z wykonaniem wzmocnienia nadproży i podokienników będą wykonywane z rusztowania.

1. Roboty rozbiórkowe - przekucia i wyburzenia - należy wykonywać zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 28 marca 1972 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu robót budowlano - montażowych i rozbiór - kowych (Dz. U. nr 13, poz. 93) oraz zgodnie z przepisami prawa budowlanego.
2. Przed przystąpieniem do robót rozbiórkowych i prac budowlanych należy wykonać zalecenia dotyczącym robót przygotowawczych.
3. Przed przystąpieniem do robót rozbiórkowych, pracownicy powinni być zapoznani z dokumentacją projektową i poinstruowani o bezpiecznym sposobie jej wykonywania.
4. Niedopuszczalne jest składowanie materiałów na rusztowaniach.
5. Usuwanie jednego elementu nie powinno wywoływać nieprzewidzianego spadania lub zawalenia się innego.
6. Prace budowlane prowadzić w sposób nieniszczący, używając sprzętu nie wywołującego drgań konstrukcji.
7. Przy budynku, w miejscu widocznym należy umieścić tablicę ostrzegającą o prowadzonych robotach budowlanych.

10. Uwagi.

1. Przystępując do wykonania poszczególnych etapów robót należy sprawdzić zgodność wymiarów stanu istniejącego.
2. W przypadku stwierdzenia warunków innych niż określone w projekcie lub niejasności należy kontaktować się z autorską jednostką projektowania.

mgr inż. GRZEGORZ WYWIĄŁ
 Projektant i kierownik budowy
 w specjalności konstrukcyjno-budowlanej
 upr. nr 12/90/WŁ (§ 5 ust. 1 pkt 1 i § 13 ust. 1 pkt 2)
 upr. nr 238/90/WŁ (§ 1 ust. 3, § 2 ust. 1 pkt 1 i § 13 ust. 1 pkt 2)
 94 - 122 Łódź, ul. Zapaśnicza 95
 tel. 688 61 86, 0601 351 765

**PRZEDSIĘBIORSTWO PROJEKTOWANIA I USŁUG
BUDOWLANO - ARCHITEKTONICZNYCH**

94 – 122 Łódź, ul. Zapaśnicza 55 tel. /42/ 688 61 86 p.a.b@wp.pl

nazwa i adres obiektu:

BUDYNEK PRZYCHODNI POŁOŻONY NA TERENIE NIERUCHOMOŚCI PRZY ULICY PRÓCHNIKA 11
W ŁODZI.
NR EWIDENCYJNY DZIAŁKI 143/2 (OBRĘB S-1)

nazw i adres inwestora:

**CENTRUM MEDYCZNE
IM. DR. L. RYDYGIERA**
90-217 ŁÓDŹ, ULICA STERLINGA 13

tytuł projektu:

INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA W TRAKCIE
WYKONYWANIA REMONTU, RESTAURACJI I ODTWORZENIA KOLORYSTYKI ELEWACJI
FRONTOWEJ BUDYNKU PRZYCHODNI CENTRUM MEDYCZNEGO
IM. DR. L. RYDYGIERA POŁOŻONEGO NA TERENIE NIERUCHOMOŚCI PRZY
ULICY PRÓCHNIKA 11 W ŁODZI
(DZIAŁKA NR 143/2, OBRĘB S-1, JEDNOSTKA EWIDENCYJNA ŁÓDŹ-ŚRÓDMIEŚCIE).

Rodzaj opracowania:	Funkcja:	Imię i nazwisko:	Nr uprawnień	Podpis
Projekt budowlany.	Projektant	mgr inż. Grzegorz Wywiał	mgr inż. GRZEGORZ WYWIĄŁ Projektant i kierownik budowy w specjalności konstrukcyjno-budowlanej upr. nr 12/90/Wy, 53 ust. 1 pkt 1 i 3 pkt 2) Łódź/BOS/5596/01 94-122 Łódź, ul. Zapaśnicza 55 tel. 688 61 86, 0801 281 788	

Zawartość opracowania:

Zawartość opracowania:			Nr strony.
Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w trakcie wykonywania robót budowlanych - BIOZ	1. Zalecenia ogólne dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na budowie.		13.
	2. Istniejące zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.		13.
	3. Zagrożenia przewidywane w czasie wykonywania robót.		13.
	4. Wydzielenie i oznakowanie terenu budowy.		14.
	5. Instruktaż pracowników.		14.
	6. Materiały niebezpieczne na terenie budowy.		14.
	7. Zabezpieczenie zagrożeń.		14.

kwiecień 2018 r.

INFORMACJA

DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA W TRAKCIE WYKONYWANIA REMONTU, RESTAURACJI I ODTWORZENIA KOLORYSTYKI ELEWACJI FRONTOWEJ BUDYNKU PRZYCHODNI CENTRUM MEDYCZNEGO IM. DR. L. RYDYGIERA POŁOŻONEGO NA TERENIE NIERUCHOMOŚCI PRZY ULICY PRÓCHNIKA 11 W ŁODZI (DZIAŁKA NR 143/2, OBRĘB S-1, JEDNOSTKA EWIDENCYJNA ŁÓDŹ-ŚRÓDMIEŚCIE).

1. Zalecenia ogólne dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na budowie.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 lipca 2002 roku w sprawie szczegółowe - go zakresu i formy planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz szczegółowego zakresu rodzajów robót budowlanych, stwarzających zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi (Dz. U. z dnia 17 września 2002):

- roboty rozbiórkowe i roboty budowlano-montażowe należy prowadzić pod nadzorem osób lub instytucji uprawnionych ze ścisłym przestrzeganiem przepisów prawa budowlanego, BHP, obowiązującymi normami oraz zasadami wiedzy technicznej,
- roboty budowlano - montażowe powinny być prowadzone w sposób bezpieczny,
- przy wykonywaniu robót budowlanych należy stosować wyroby budowlane dopuszczone do obrotu i powszechnego lub jednostkowego stosowania w budownictwie,
- pracownicy zatrudnieni na budowie powinni posiadać kwalifikacje przewidziane odrębnymi przepisami dla danego stanowiska pracy, oraz zostali dopuszczeni orzeczeniem lekarskim do określonej pracy (pracownicy muszą posiadać aktualne książeczki zdrowia),
- nie wolno zatrudniać pracowników w razie przeciwwskazań lekarskich, oraz bez wstępnego przeszkolenia w zakresie BHP,
- kierownik budowy ma obowiązek przeszkolić pracowników w zakresie BHP (na stanowisku pracy) dla poszczególnych grup zawodowych,
- personel powinien być wyposażony w odzież ochronną (ubrania, buty robocze, kaski ochronne),
- plac budowy musi być zaopatrzony w sprzęt gaśniczy,
- plac budowy musi być oznakowany tak, aby na teren wykonywania robót nie miały dostępu osoby trzecie - należy wyznaczyć i zabezpieczyć strefy bezpieczeństwa zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- przy prowadzeniu robót na wysokości powyżej 1,0 m należy wykonać zabezpieczenia ochrania - jące pracowników przed upadkiem,
- na placu budowy powinno być wydzielone miejsce na tymczasowe obiekty socjalno - bytowe, magazyny, składowiska materiałów oraz w.c.

Kierownik budowy zobowiązany jest wykonać przed przystąpieniem do robót budowlanych PLAN BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA, uwzględniając w nim niniejszą informację.

2. Istniejące zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

Istniejące elementy zagospodarowania działki nie powinny stwarzać zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi pod warunkiem użytkowania ich zgodnie z przeznaczeniem według powszechnie obowiązujących zasad i przepisów.

3. Zagrożenia przewidywane w czasie wykonywania robót.

Zagrożenia kwalifikowane związane z wykonywaniem planowanych robót budowlanych i budowlano-montażowych - zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120 poz. 1126 z dnia 10 lipca 2003 r.) to:

- występuje ryzyko z tytułu wykonywania prac rozbiórkowych na wysokości,
- występuje ryzyko z tytułu wykonywania robót budowlanych przy pomocy narzędzi z napędem elektrycznym,
- występuje ryzyko upadku z wysokości 5 m.

Nie przewiduje się innych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych i budowla - no - montażowych wykraczających ponad w/w i standardowe zagrożenia występujące na budowie.

4. Wydzielenie i oznakowanie terenu budowy.

Wydzielenie obszaru jest częściowo konieczne ponieważ roboty wykonywane będą w czynnym bu - dynku mieszkalnym wielorodzinnym. Zakres wydzielenia terenu dla montażu określi firma wykonaw - cza w zależności od rodzaju sprzętu i sposobu montażu.

5. Instrukcja pracowników.

Kierownik budowy zobowiązany jest do codziennego poinformowania i poinstruowania pracowników w zakresie występujących w danym dniu prac niebezpiecznych oraz związanych z nimi zagrożeń, przed przystąpieniem do wykonywania robót.

Wszyscy zatrudnieni na budowie muszą posiadać odpowiednie kwalifikacje zawodowe, być przesz - koleni w zakresie bhp oraz posiadać uprawnienia budowlane i uprawnienia energetyczne adekwatne do zajmowanych stanowisk i wykonywanych prac. Za wszelkie nieprawidłowości w tym zakresie odpowiada pracodawca i kierownik budowy.

6. Materiały niebezpieczne na terenie budowy.

Na terenie budowy nie będą składowane i przechowywane materiały, wyroby, substancje oraz pre - paraty niebezpieczne.

7. Zabezpieczenie zagrożeń.

Środki techniczne i organizacyjne, zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, muszą zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń.

W miejscach, gdzie istnieją zbliżenia do istniejących obiektów i instalacji należy prowadzić roboty ze szczególną ostrożnością.

UWAGA:

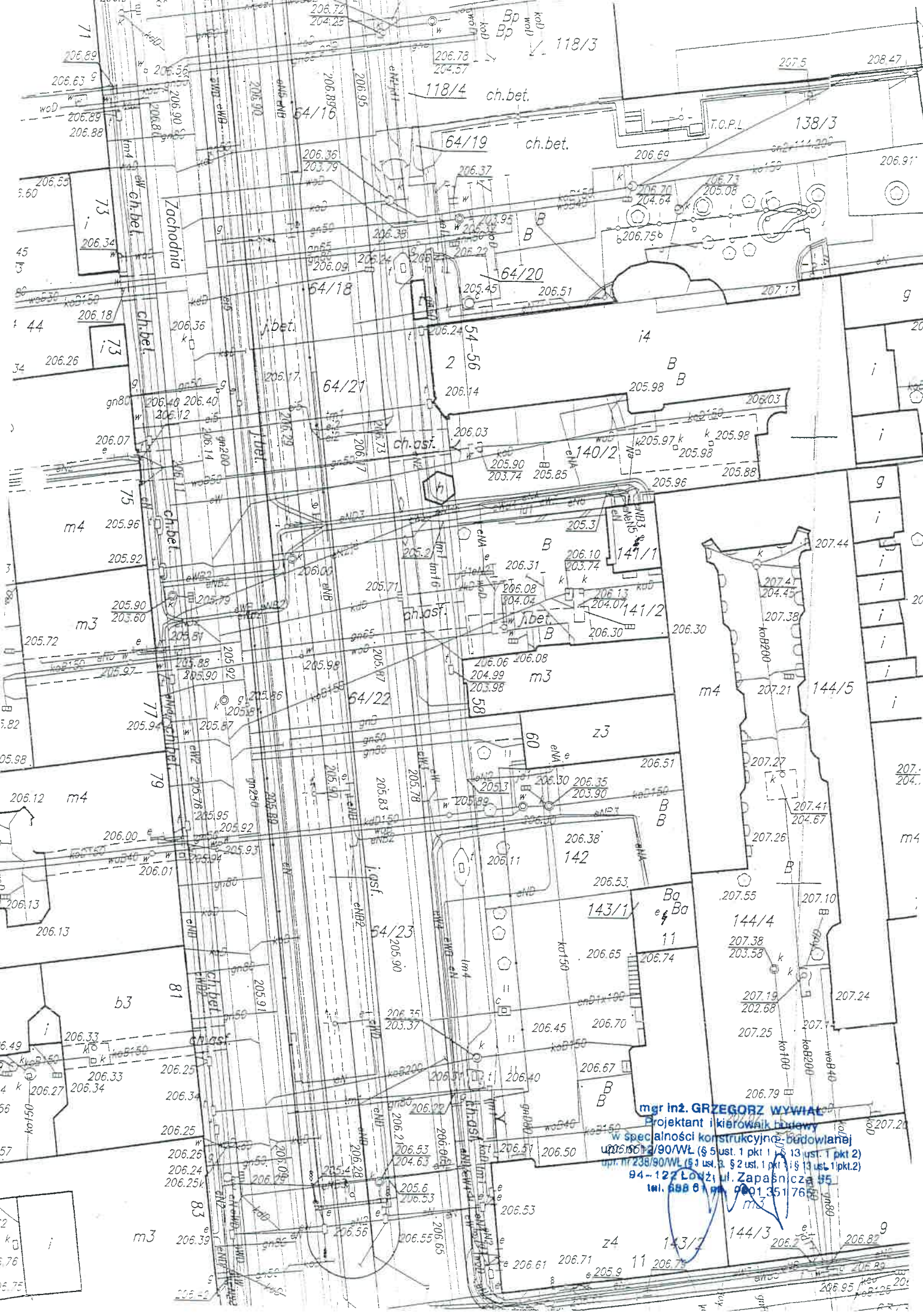
Wszystkie prace prowadzić zgodnie z przepisami bhp przez przeszkolonych w tym zakresie pracow - ników i pod fachowym nadzorem.

Przy wykonywaniu robót zastosować się do wszystkich uwag na rysunkach i w opisie projektu.

Wszystkie odstępstwa i zmiany na etapie wykonawstwa mogą być dokonywane wyłącznie w ugod - nieniu z projektantem, inspektorem nadzoru oraz inwestorem.

W momencie wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych należy uwzględnić aktualny stan przepisów prawnych.

mgr inż. GRZEGORZ WYWIĄCZ
Projektant i kierownik budowy
w specjalności konstrukcyjno-budowlanej
upr. nr 12/90/WL (§ 5 ust. 1 pkt 1 i § 13 ust. 1 pkt 2)
upr. nr 238/90/WL (§ 1 ust. 3, § 2 ust. 1 pkt 1 i § 13 ust. 1 pkt 2)
94-122 Łódź, ul. Zapasnicza 55
tel. 688 61 86, 0601 951 765

mgr inż. GRZEGORZ WYWIĄŁ
Projektant i kierownik budowy
w specjalności konstrukcyjno-budowlanej
upr. nr 238/90/WŁ (§ 5 ust. 1 pkt 1 i § 13 ust. 1 pkt 2)
upr. nr 238/90/WŁ (§ 5 ust. 2 i § 13 ust. 1 pkt 2)
94-127 Łódź, ul. Zapasnicza 35
tel. 688 61 00, 601 351 76